

Blahušiaková, M.: Vývoj finančného zdravia podnikov vybraných odvetví v Slovenskej republike v kontexte pandémie COVID-19¹

Renáta Hornická²

Finančná analýza je veľmi dôležitým nástrojom finančného riadenia. Prostredníctvom ukazovateľov vyčíslených použitím metód finančnej analýzy na podklade údajov z účtovných závierok účtovných jednotiek vieme posúdiť ich finančné zdravie, vyhodnotiť silné a slabé stránky analyzovaných spoločností a na základe týchto výsledkov prognózovať vývoj ich finančnej situácie do budúcnosti, prijať opatrenia na elimináciu slabých stránok a naopak podporiť silné stránky.

V roku 2020 zasiahla celý svet pandémia spojená s vírusom SARS-CoV-2, známa ako pandémia COVID-19, ktorá negatívnym spôsobom ovplyvnila nielen makroekonomické prostredie v podobe poklesu hrubého domáceho produktu, zvýšenia nezamestnanosti, či nárastu cenovej hladiny, ale najmä mikroprostredie. Reštrikčné opatrenia prijímané vládami jednotlivých krajín zamerané na spomalenie šírenia vírusu medzi obyvateľmi súviseli najmä s obmedzením pohybu, stretávania sa, zákazom hromadných akcií, zatvorením škôl, no najmä maloobchodných prevádzok a celkovým obmedzením podnikateľskej činnosti. Tieto opatrenia sa následne negatívnym spôsobom prejavili v obmedzení ekonomického, spoločenského a podnikateľského prostredia, čo vyústilo do zhoršenia finančnej situácie účtovných jednotiek pôsobiacich vo viacerých odvetviach hospodárstva. Opatrenia v Slovenskej republike patrili celosvetovo k jedným z najprísnejších.

V septembri 2022 vyšla monografia autorky Ing. Miriamy Blahušiakovej, PhD., v ktorej analyzovala vplyv pandémie na finančné zdravie účtovných jednotiek pôsobiacich vo vybraných odvetviach hospodárstva v Slovenskej republike. Monografia je výstupom riešenia projektu Vedeckej grantovej agentúry MŠVVaŠ SR a SAV č. 1/0121/21 (2021 – 2023) *Analýza vplyvu krízy súvisiacej s COVID-19 na finančné zdravie subjektov v Slovenskej republike*.

Hlavným cieľom monografie je na overiteľných údajoch účtovných závierok zverejnených v registri účtovných závierok pomocou metód finančnej analýzy analyzovať vplyv krízy súvisiacej s pandemiou COVID-19 na finančné zdravie vybraných účtovných jednotiek.

Vecná problematika skúmaná v monografii je rozdelená do piatich kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú. Spolu s úvodom a záverom má monografia 224 strán. Každá kapitola je doplnená podrobnými tabuľkami a grafmi, ktoré ju robia prehľadnejšou a zrozumiteľnejšou.

Prvá kapitola sa venuje súčasnému stavu skúmanej problematiky. V tejto kapitole sa autorka zameriava na zdôraznenie významu finančnej analýzy v procese hodnotenia finančného zdravia podnikov, na vstupné a výstupné údaje finančnej analýzy, ako aj na charakteristiku účtovnej závierky a výročnej správy ako základných zdrojov informácií pre uskutočnenie finančnej analýzy. Autorka sa zároveň sústreďuje na zobrazenie priebehu pandémie COVID-19 v Slovenskej republike, vplyv reštrikčných opatrení na makroprostredie a mikroprostredie, ako aj na formy vládnej pomoci zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov pandémie. **V druhej kapitole** je definovaný cieľ monografie a **v tretej kapitole** je spracovaná metodika práce a metódy skúmania s akcentom na charakteristiku objektu skúmania, pracovné postupy, spôsob získavania údajov a ich zdroje, ako aj na použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov. **V štvrtej kapitole** autorka postupne analyzuje finančné zdravie účtovných jednotiek pôsobiacich v siedmich kľúčových odvetviach hospodárstva Slovenskej republiky,

¹ Bratislava: Letra Edu, 2022, 224 s. ISBN 978-80-974180-2-1 (kniha), ISBN 978-80-974180-3-8 (online)

² Katedra účtovníctva a audítorstva, Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: +421 2/672 95 762, e-mail: renata.hornicka@euba.sk.

konkrétne v odvetví Cestovný ruch a gastro, Chémia a plasty, Predaj a údržba vozidiel, Kovovýroba a hutníctvo, Elektrotechnika, Automobilový priemysel, Strojárstvo, a to v účtovných obdobiach 2018 – 2021. V rámci hodnotenia finančného zdravia v každom účtovnom období analyzuje rovnakú vzorku účtovných jednotiek z jednotlivých odvetví, pričom sa zameriava na horizontálnu analýzu tržieb, výsledku hospodárenia, základné pomerové ukazovatele charakterizujúce finančné zdravie, a to ukazovatele rentability vlastného kapitálu, celkovej likvidity a zadlženosti, analýzu zlatého bilančného pravidla, ako aj na predikciu vývoja finančného zdravia do budúcnosti prostredníctvom dvoch predikčných modelov založených na viacrozmernej diskriminačnej analýze (Altmanovho Z-skóre a IN05). Pri analýze sa autorka zameriava na vývoj ukazovateľov v čase, ale aj na vplyv kraja sídla účtovných jednotiek a hlavnej činnosti podnikania na jednotlivé ukazovatele charakterizujúce finančné zdravie účtovných jednotiek. **Piata kapitola** je zameraná na sumarizáciu výsledkov dosiahnutých výskumom, odporúčania pre teóriu, prax a ďalší výskum.

Za účelom dosiahnutia relevantných výsledkov autorka aplikuje v monografii vedecké metódy skúmania, a to predovšetkým literárnu rešerš, zber a selekciu dát, analýzu, komparáciu, generalizáciu, indukciu, dedukciu a syntézu.

Problematika hodnotenia miery vplyvu pandémie COVID-19 na vybrané odvetvia hospodárstva je formou vedeckej monografie spracovaná v predloženej podobe v Slovenskej republike prvýkrát. Je to moderná, veľmi prehľadná publikácia, na vysokej vedeckej úrovni, v ktorej sa dôsledne používa odborná terminológia. Okruhy problémov sú objasňované teoreticky s praktickou aplikáciou teoretických poznatkov. Vedecky najcennejšia je komparatívna analýza dopadu pandémie na jednotlivé analyzované odvetvia hospodárstva, ako aj odporúčania pre teóriu a prax.

Monografia je určená všetkým, ktorí sa zaujímajú o oblasť finančnej analýzy, ako aj hodnotenia finančného zdravia v kontexte pandémie COVID-19.